

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1832/24
15.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиле АА, из ..., чији је пуномоћник Радослав Тадић, адвокат из Уба, ул. Карађорђева бр. 2, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Мазих, адвокат из Ваљева, ул. Кнеза Милоша бр. 42, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву П 163/23 од 25.1.2024. године, у седници већа одржаној дана 15.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П 163/23 од 25.1.2024. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је обавезан тужени да тужилци исплати износ од 12.550 евра, у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС на дан плаћања, са припадајућом каматом обрачунатом на исти начин као и главни дуг, и то: износ од 9.000 евра са каматом почев од 1.1.2012. године по стопи коју утврђује Европска централна банка, а од 25.12.2012. године па до исплате, по стопи коју прописује Закон о затезној камати и износ од 3.550 евра са каматом почев од 1.9.2014. године па до исплате, по стопи прописаној Законом о затезној камати. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 240.114,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у целисти, због битне повреде одредби парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП-а („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног става, јер је изрека пресуде разумљива, не противречи сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан, непротивречан и убедљив начин, а који логично и недвосмислено произлазе из изведених доказа и целокупног стања у спису, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца и тужени се познају дуги низ година, били су у добрим односима, те је тужени током времена од тужилце купио већи број аутомобила и то прво "Sax", затим "Renault Clio" беле боје, те "Renault Clio" плаве боје. Према усменом договору тужилце и туженог, дана 7.12.2009. године, тужени је од тужилце купио "Renault Scenic" за уговорену цену од 9.000 евра, уз обавезу да цену исплати до 31.12.2011. године, док је током 2014. године, тужени купио још једно возило марке "Renault Clio", за уговорену цену од 4.350 евра, како то произилази из исказа туженог датог у својству парничне странке на главној расправи одржаној дана 5.4.2022. године, уз обавезу да цену исплати до 31.8.2014. године. Тужени је у вези са наведеним својеручно сачинио и потписао признанице, којима признаје дуг тужилци у наведеном износу. На име дела овог дуга тужени је тужилци исплатио износ од 60.000,00 динара дана 8.7.2014. године, као и износ од 40.000,00 динара дана 27.8.2014. године, што је и констатовано у признаници о дугу. Осим тога, тужени је дана 7.12.2019. године написао и потписао још једну признаницу о дугу, у којој је потврдио да је тужилци дуговао укупан износ од 13.350 евра, да јој је исплатио 800 евра, јер су парничне странке по основу напред наведених исплата туженог умањиле његов дуг према тужилци за 800 евра, тако да дугује тужилци износ од још 12.550 евра, па с обзиром на изнето, а имајући у виду датуме доспелости обавезе туженог и извршене исплате, тужени дугује тужилци износ од 9.000 евра, са каматом почев од 1.1.2012. године и износ од 3.550 евра са каматом почев од 1.9.2014. године.

Имајући у виду напред утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом члана 542 Закона о облигационим односима, оценио основаним тужбени захтев тужилце, јер је утврдио да су између парничних странака постојали усмени договори о купопродаји предметних возила - "Renault Scenic" и "Renault Clio", са уговореним износима цена и роковима отплате, у оквиру којих је могло да се плаћа и на рате, што је неспорно, што се и потврђује приложеним признаницама. Како је тужени најпре у потпуности признао дуг, наводећи да верује на реч тужилци, па ако она каже да дугује толико колико тврди, то је онда толико, да би потом променио исказ и спорио све наведено, истицао извесна потраживања према тужилци, за које није знао тачну висину нити је истакао приговор пребијања потраживања, нити је своје наводе било чиме доказао, то је првостепени суд применом одредбе члана 231 ЗПП-а донео одлуку као у изреци.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и правилно, на основу доказа које је првостепени суд правилно оценио у складу са одредбом члана 8. ЗПП-а, а наводима жалбе туженог чињенично стање није са успехом доведено у сумњу. Неосновано се жалбом туженог оспорава правилност чињенично-правног закључка на коме је побијана пресуда заснована. Првостепени суд је дао потпуне разлоге којима је

објаснио ток доказног поступка, и то који су докази изведени и како су утврђене чињенице које су биле битне за одлучивање о захтеву тужиле, имајући у виду наводе захтева и предложене и изведене доказе, након чега је, закључак о изнетим наводима, првостепени суд извео ценећи исказе парничних странака и саслушаних сведока. У том смислу, анализирајући прикупљену процесну грађу у склопу жалбене оцене правилности и законитости донете пресуде и другостепени суд је становишта да изведени докази говоре у прилог основаности навода тужилачке стране.

Овај суд је ценио наводе жалбе туженог којима истиче да је првостепени суд погрешно засновао чињеничноправни закључак у погледу постојања дуга туженог, указујући на то да је његова супруга предметна возила купила и пренела их на своје име уговорима о купопродаји, да је у предметним уговорима констатовано да је ова возила у целости исплатила, и да се првостепени суд морао бавити тиме када су настале признанице и да ли је настао дуг по закључењу формално-правног уговора о купопродаји возила, али је оценио да су исти без утицаја на другачију одлуку суда.

Наиме, тужени је саслушан у својству парничне странке као и његова супруга сведок ВВ, и исти су у својим исказима јасно навели да је тужени од тужиле куповао аутомобиле, при чему тужени није спорио да је потписао предметне признанице, те навео да је "Renault Scenic" купио са намером да га прода другом лицу, док у погледу "Renault Clio" најпре није спорио да је исти купљен 2014. године по цени од 4.350 евра, а на рочишту одржаном 28.11.2023. године изјавио да је од тужиле узео четири "Renault Clio" али се не сећа да ли је "Renault Clio" купљен 2014. године. Иако је сведок ВВ у свом исказу навела да су се аутомобили водили на њено име, чињеницу да је предметна возила купила његова супруга и иста исплатила о чему су сачињени уговори о купопродаји тужени није доказао, јер није доставио уговоре о купопродаји предметних возила на које се сада у жалби први пут позива, а није учинио вероватним да ове доказе није могао да предложи до закључења главне расправе, па ови наводи жалбе нису од утицаја на другачију одлуку суда, с обзиром на то да се у поступку по жалби не могу износити нове чињенице, и предлагати нови докази изузев ако странка докаже да те нове чињенице без своје кривице није могла изнети, односно предложити до закључења главне расправе, сходно одредби члана 372 став 1 ЗПП-а. Суд се приликом одлучивања о основаности тужбеног захтева руководи правилима о терету доказивања која су садржана у одредбама члана 231. Закона о парничном поступку. Странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, а странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, осим ако законом није другачије прописано. У ситуацији када је тужилца уз тужбу доставила доказе из којих проистиче основаност навода у погледу основа и висине тужбеног захтева, тада се, по налажењу овог суда, доказна активност туженог не може свести искључиво на оспоравање тврдњи тужиле без достављања и предлагања других доказа, већ је и тужени, као и тужилца, дужан да своје тврдње адекватно доказно поткрепи, а што тужени у конкретном случају није учинио.

Одредбом члана 454 Закона о облигационим односима- ЗОО-а ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Службени лист СРЈ", бр. 31/93,"Сл. лист СЦГ" бр.1/03-Уставна повеља и "Службени гласник РС", бр. 18/2020) прописано је да се

уговором о продаји обавезује продавац да пренесе на купца право својине на продату ствар и да му је у ту сврху преда, а купац се обавезује да плати цену у новцу и преузме ствар (став 1).

Имајући у виду наведено, те да је за закључење уговора о купопродаји покретних ствари довољна предаја ствари, односно да се право својине стиче предајом те ствари и да за пуноважност закључења уговора о продаји покретних ствари није обавезна писмена форма, већ је довољна и усмена сагласност о битним елементима уговора, као и то да је између тужиље и туженог постојао усмени договор о продаји предметних возила ("Renault Scenic" и "Renault Clio"), са уговореним износима цена и роковима отплате, што потврђују признанице које је тужени потписао, то је из изведених и оцењених доказа првостепени суд правилно утврдио да постоји обавеза туженог да плати тужиљи преостали износ купопродајне цене предметних аутомобила, а ово сходно одредби члана 262 став 1 и члана 454 ЗОО-а. С тим у вези, правилно је, а у смислу одредаба чл. 277 и 324 ЗОО, на досуђени износ новца првостепени суд тужиљи досудио и законску затезну камату и то на износ од 9.000 евра почев од 1.1.2012. године а на износ од 3.550 евра почев од 1.9.2014. године, па до исплате, у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу НБС на дан плаћања.

Неосновано је жалбено оспоравање побијане пресуде указивањем на то да суд није саслушао тужиљу потпуно и ваљано, те да су остала неразјашњена многа питања на која је тужиља морала да одговори, с обзиром на то да је првостепени суд тужиљу исцрпно саслушао и то дана 5.4.2022. године и дана 28.11.2023. године. Првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8. ЗПП-а, којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. Овом одредбом установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама.

Осим тога, одредбом члана 314. став 1. ЗПП-а, прописано је да странке могу, у поднесцима или на каснијим рочиштима, све до закључења главне расправе, да износе нове чињенице и предлажу нове доказе, само ако учине вероватним да без своје кривице нису могле да их изнесу, односно предложе на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу, ако припремно рочиште није одржано.

Дакле, парнична странка није преклудирана у односу на предлагање доказа, уколико се током поступка појаве спорне чињенице за чије утврђење је потребно извести одговарајуће доказе, у циљу правилног утврђивања чињеничног стања и правилне примене материјалног права. Првостепени суд је након доношења одлуке Апелационог суда у Београду Гж 4107/22 од 18.1.2023. године, којом је укинута пресуда на основу признања од 5.4.2022. године, на предлог туженог саслушао сведока ГГ и супругу туженог сведока ВВ, те дана 25.1.2024. године донео решење да се не саслуша сведок ДД, с обзиром на то да су пуномоћник туженог и тужени упозорени да се наведени доказ неће изводити уколико не обезбеде присуство сведока, а који се налази

на привременом раду у Аустрији. Међутим, тужени је након што је одржано прво рочиште за главну расправу, и то тек на рочишту одржаном дана 28.11.2023. године предложио саслушање сведока ЂЂ и ЕЕ, а да при том није образложио и пружио доказа из којих разлога је наведне сведоке предложио тек на наведеном рочишту, односно није учинио вероватним да без своје кривице није могао да предложи раније. Осим тога, без утицаја су наводи жалбе туженог којима указује да је првостепени суд одбио да унесе у записник све што је предложено од стране туженог, с обзиром на то да тужени није изјавио примедбе на записник, те да за ове наводе, изложене тек у жалби, није приложио никакве доказе.

Супротно наводима жалбе туженог, не постоји обавеза првостепеног суда да у изреци пресуде означи порекло дуга, с обзиром да на то да је одредбом члана 355 став 4 ЗПП-а пописано да изрека пресуде садржи одлуку суда о усвајању или одбијању захтева који се тичу главне ствари и споредних тражења и одлуку о постојању или непостојању потраживања истакнутог ради пребијања (члан 359. став 3).

Цењени су и сви други наводи туженог који су истицани у жалби, али како нису од значаја и не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари то нису ни посебно образлагани у смислу одредбе члана 396. став 1. ЗПП-а.

Међутим, основано се наводима жалбе туженог указује да је првостепени суд неправилно одмерио висину накнаде за коју тужила има право да се намири на терет туженог, у делу који се односи на трошкове које је имала тужила на име приступа пуномоћника из реда адвоката на 3 неодржана рочишта, с обзиром на то да је тужила на рочишту одржаном дана 25.1.2024. године, на којем је главна расправа закључена, истакла захтев за накнаду трошкова парничног поступка на име заступање пуномоћника адвоката на 8 одржаних рочишта у износу од по 21.375,00 динара, али не и захтев за накнаду трошкова на име приступа пуномоћника адвоката на неодржана рочишта, па како се трошковник сматра опредељеним ако је наведен број одржаних, односно број неодржаних рочишта, односно одређени број других предузетих парничних радњи за који се тражи накнада за заступање адвоката то тужили не припада накнада трошкова парничног поступка на име приступа пуномоћника адвоката на три неодржана рочишта у износу од по 16.875,00 динара. Осим тога, овај суд је имао у виду и то да збир трошкова досуђених тужили (240.114,00 динара), не одговора збиру трошкова парничног поступка досуђеним за признате радње када се исте саберу, а који укупно износе 296.292,00 динара.

С обзиром на изнето, тужени је на име трошкова парничног поступка сходно одредби члана 150, 153 и 154 ЗПП-а, дужан да тужили накнади трошкове парничног поступка, у границама постављеног захтева, а према вредности са којом је тужила успела у спору, и то за састав тужбе у износу од 16.875,00 динара, за заступање на 6 одржаних рочишта у износу од по 21.375,00 динара, као и на име таксе на тужбу у износу од 56.178,00 динара и таксе на пресуду у износу од 56.178,00 динара, све према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећој у време пресуђења и Таксеној тарифи, вежећој у време настанка таксене обавезе, што све укупно износи 257.481,00 динара, при чему тужили на новчани износ накнаде трошкова, припада и законска затезна камата, на основу одредаба чланова 277 став 1, у вези са чланом 324. став 2. Закона о облигационим односима.

Међутим, како су тужиљи досуђени трошкови парничног поступка у укупном износу од 240.114,00 динара, а како се само тужени жалио на износ досуђених трошкова, то је овај суд имајући у виду забрану преиначења на штету парничне странке која се жалила ако је само она изјавила жалбу (*reformatio in peius*), у смислу одредбе члана 395. Закона о парничном поступку, донео одлуку као у изреци.

Са свега изложеног, применом члана 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић